

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені Ігоря Сікорського»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського

(Протокол № _____ від _____ 2024)

Голова Вченої ради

_____ Михайло ІЛЬЧЕНКО

**КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ
ФІЗИЧНИХ ПРОЦЕСІВ
Computer Modeling of Physical Processes
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю

104 – Фізика та астрономія

галузі знань

10 – Природничі науки

кваліфікація

Магістр з фізики та астрономії

Введено в дію з **2024/2025** навч. року

наказом ректора

КПІ ім. Ігоря Сікорського

від _____ 20__ р. № _____

Київ – 2024

ПРЕАМБУЛА

РОЗРОБЛЕНО проектною групою:

Керівник проектної групи:

Савченко Дарія Вікторівна, доктор фізико-математичних наук, в.о. завідувача кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів.

Члени проектної групи:

Горобець Оксана Юріївна, доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів.

Назаров Олексій Миколайович, доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач відділу фізики поверхні і нанофотоніки Інституту напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України

Пономаренко Лілія Петрівна, кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри загальної фізики.

Матвєєва Тетяна Вадимівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів.

Шляховер Роман Сергійович, студент групи ОФ-31мп фізико-математичного факультету.

За підготовку здобувачів вищої освіти за освітньою програмою відповідає кафедра загальної фізики та моделювання фізичних процесів

В.о. завідувача кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів

Дарія САВЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Науково-методична комісія КПІ ім. Ігоря Сікорського зі спеціальності

104 Фізика та астрономія

Голова НМКУ _____ Сергій РЕШЕТНЯК

(протокол №__ від __. __.2024 р)

Методична рада КПІ ім. Ігоря Сікорського

Голова Методичної ради _____ **Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО**

(протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.)

ВРАХОВАНО

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

БОНДАР М.В. Директор Інституту фізики НАН України, Член-кореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук;

ДЖЕЖЕРЯ Ю. І, доктор фізико-математичних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту магнетизму НАН та МОН України

МЕЛЬНИК В.П. в.о. директора Інституту напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор;

МАЛЬЦЕВ С.Б. директор Державного підприємства науково-дослідного інституту «ОРІОН»;

САМКОВ О.В. заступник директора з науково-технічної роботи Інституту електродинаміки НАН України, доктор технічних наук

КЛИМЕНКО С.А. заступник директора з наукової роботи Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України д.т.н., професор.

У зв'язку із зауваженнями, отриманими від НАЗЯВО під час акредитації освітньо-професійної програми «Комп'ютерне моделювання фізичних процесів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо змісту педагогічної практики було переглянуто також зміст науково-педагогічної практики для освітньо-професійної програми «Комп'ютерне моделювання фізичних процесів» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Таким чином науково-педагогічну практику було змінено на педагогічну практику, а дисципліну «Методика навчання фізики у закладах вищої освіти» перенесено до циклу професійної підготовки замість дисципліни «Методи експериментальних досліджень». У зв'язку зі змінами у кадровому складі кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів було змінено гаранта освітньої програми, а також замінено дисципліну «Комп'ютерне моделювання колективних процесів в твердому тілі» на «Комп'ютерне моделювання фізичних систем і процесів». Відповідно до Додатку №3 до наказу КШ ім. Ігоря Сікорського «Про організацію та планування освітнього процесу на 2024-2025 навчальний рік» №НОД/263/24 від 08.04.2024. кількість кредитів ОК змінено та дві частини дисципліни «Наукова робота над темою магістерської дисертації» об'єднано в одну, оскільки її викладання відбуватиметься протягом першого семестру. Освітньо-професійну програму «Комп'ютерне моделювання фізичних процесів» було обговорено та схвалено науково-педагогічними працівниками на засіданні кафедри загальної фізики та моделювання фізичних процесів (протокол № 04-24 від 10.04.2024 р.).

ЗМІСТ

1. Профіль освітньої програми	5
2. Перелік компонентів освітньої програми	11
3. Структурно-логічна схема освітньої програми	12
4. Форма атестації здобувачів вищої освіти	13
5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми	14
6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми	15

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна ЗВО та інституту/факультету	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Фізико-математичний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь – магістр Кваліфікація – магістр з фізики та астрономії
Офіційна назва освітньої програми	Комп'ютерне моделювання фізичних процесів
Тип диплому та обсяг ОП	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік, 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 2747, дійсний до 01.07.2027
Цикл/рівень ВО	НРК України – 7 рівень QF-EHEA – другий цикл EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://osvita.kpi.ua/104_ORPM_KMFP
2 – Мета освітньої програми	
<p>Підготовка професіоналів у галузі комп'ютерного моделювання фізичних процесів, здатних розв'язувати складні, в тому числі інноваційні, спеціалізовані комплексні задачі розроблення нових та модернізації і експлуатації існуючих систем автоматизованого керування технологічними процесами, здійснювати організаційну діяльність, виконувати дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення із застосуванням сучасних програмно-технічних засобів та інформаційних технологій; та, шляхом гармонійного поєднання фундаментальних знань та наукових інструментів з підготовкою у гуманітарній сфері, спроможних успішно конкурувати на ринку праці в умовах сталого інноваційного науково-технічного розвитку суспільства.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<p><i>Об'єкт:</i> фізичні та/або астрономічні об'єкти і процеси на всіх структурних рівнях організації матерії від елементарних частинок до Всесвіту, найбільш загальні закономірності, які описують властивості, різні форми руху і будову матерії та формують нові природничо-наукові знання.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних здійснювати наукові дослідження і розв'язувати</p>

	<p>складні задачі та проблеми з фізики та/або астрономії, а також їх застосувань у різних сферах науки та техніки.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> Основні поняття, принципи, концепції та методи теоретичної та експериментальної фізики та/або астрономії й астрофізики, їх застосування для вирішення наукових і прикладних задач.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> методи експериментальних фізичних та астрономічних досліджень, математичні методи теоретичної фізики та/або астрономії, методи фізичного і математичного моделювання фізичних систем і процесів, методи комп'ютерного експерименту, методи статистичної обробки результатів експерименту та аналізу даних.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> Наукові прилади для фізичних та/або астрономічних досліджень і вимірювань, обчислювальна техніка, спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціальності.	<p>Вивчення фізичних об'єктів і процесів на всіх структурних рівнях організації матерії від елементарних частинок до Всесвіту, найбільш загальних закономірностей, що описують властивості, різних форм руху і будови матерії.</p> <p>Ключові слова: Фізика, астрономія, матерія, всесвіт, комп'ютерне моделювання, фізичні процеси.</p>
Особливості програми	Спрямування на підготовку фахівця-розробника пакетів наукових програм, який володітиме глибокими знаннями з фізики та обчислювальної математики в поєднанні з високою майстерністю в написанні програмного коду розроблених фізичних моделей
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Освітня та професійна кваліфікація визначається відповідно до законодавства. А саме: ДК 003:2010 у чинній редакції</p> <p>23 - «Професіонали в галузі освіти та навчання»</p> <p>231- «Викладачі закладів вищої освіти»</p> <p>2310 «Викладачі закладів вищої освіти»;</p> <p>232 «Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти»;</p> <p>235 «Інші професіонали в галузі освіти та</p>

	навчання»
Подальше навчання	Право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання у формі лекції, практичних та семінарських занять, комп'ютерних практикумів і лабораторних робіт; курсові роботи; технологія змішаного навчання, практики і екскурсії, залучення до викладання науковців та практиків наукових установ та підприємств; виконання магістерської дисертації.
Оцінювання	Поточний та семестровий контроль у вигляді лабораторних звітів, заліків, усних та письмових екзаменів та захист кваліфікаційної роботи оцінюються відповідності до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми з фізики та/або астрономії у професійній діяльності та/або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність використовувати закони та принципи фізики та/або астрономії у поєднанні із потрібними математичними інструментами для опису природних явищ. ФК2. Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем в області фізики та/або астрономії. ФК3. Здатність презентувати результати проведених досліджень, а також сучасні концепції у фізиці та/або астрономії фахівцям і нефхівцям.

	<p>ФК4. Здатність комунікувати із колегами усно і письмово державною та англійською мовами щодо наукових досягнень та результатів досліджень в області фізики та/або астрономії.</p> <p>ФК5. Здатність сприймати новоздобуті знання в області фізики та/або астрономії та інтегрувати їх із уже наявними, а також самостійно опановувати знання і навички, необхідні для розв'язання складних задач і проблем у нових для себе деталізованих предметних областях фізики та/або астрономії й дотичних до них міждисциплінарних областях</p> <p>ФК6. Здатність розробляти наукові та прикладні проекти, керувати ними і оцінювати їх на основі фактів.</p> <p>ФК7. Здатність організувати освітній процес в закладах освіти.</p> <p>ФК8. Здатність проводити практичні і лабораторні заняття з фізичних та/або астрономічних навчальних дисциплін в закладах вищої освіти.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

<p>ПРН1. Вміти використовувати концептуальні та спеціалізовані знання і розуміння актуальних проблем і досягнень обраних напрямів сучасної теоретичної і експериментальної фізики та/або астрономії для розв'язання складних задач і практичних проблем.</p> <p>ПРН2. Вміти проводити експериментальні та/або теоретичні дослідження з фізики та/або астрономії, аналізувати отримані результати в контексті існуючих теорій, робити аргументовані висновки (включаючи оцінювання ступеня невизначеності) та пропозиції щодо подальших досліджень.</p> <p>ПРН3. Вміти застосовувати сучасні теорії наукового менеджменту та ділового адміністрування для організації наукових і прикладних досліджень в області фізики та/або астрономії.</p> <p>ПРН4. Обирати і використовувати відповідні методи обробки та аналізу даних фізичних та/або астрономічних досліджень і оцінювання їх достовірності.</p> <p>ПРН5. Здійснювати феноменологічний та теоретичний опис досліджуваних фізичних та/або астрономічних явищ, об'єктів і процесів.</p> <p>ПРН6. Вміти обирати ефективні математичні методи та інформаційні технології та застосовувати їх для здійснення досліджень та/або інновацій в області фізики та/або астрономії.</p> <p>ПРН7. Оцінювати новизну та достовірність наукових результатів з обраного напрямку фізики та/або астрономії, оприлюднених у формі публікації чи усної доповіді.</p> <p>ПРН8. Презентувати результати досліджень у формі доповідей на семінарах, конференціях тощо, здійснювати професійний письмовий опис наукового</p>
--

дослідження, враховуючи вимоги, мету та цільову аудиторію.

ПРН9. Аналізувати та узагальнювати наукові результати з обраного напрямку фізики та/або астрономії, відслідковувати найновіші досягнення в цьому напрямі, взаємокорисно спілкуючись із колегами.

ПРН10. Відшукувати інформацію і дані, необхідні для розв'язання складних задач фізики та/або астрономії, використовуючи різні джерела, зокрема, наукові видання, наукові бази даних тощо, оцінювати та критично аналізувати отримані інформацію та дані.

ПРН11. Уміти застосовувати теорії, принципи і методи фізики та/або астрономії для розв'язання складних міждисциплінарних наукових і прикладних задач.

ПРН12. Розробляти та застосовувати ефективні алгоритми та спеціалізоване програмне забезпечення для дослідження моделей фізичних та/або астрономічних об'єктів і процесів, обробки результатів експериментів і спостережень.

ПРН13. Створювати фізичні, математичні і комп'ютерні моделі природних об'єктів та явищ, перевіряти їх адекватність, досліджувати їх для отримання нових висновків та поглиблення розуміння природи, аналізувати обмеження.

ПРН14. Розробляти та викладати фізичні та/або астрономічні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової перед вищої, професійної (професійно-технічної), загальної середньої та позашкільної освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики, здійснювати необхідну консультативну та методичну підтримку здобувачів освіти.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

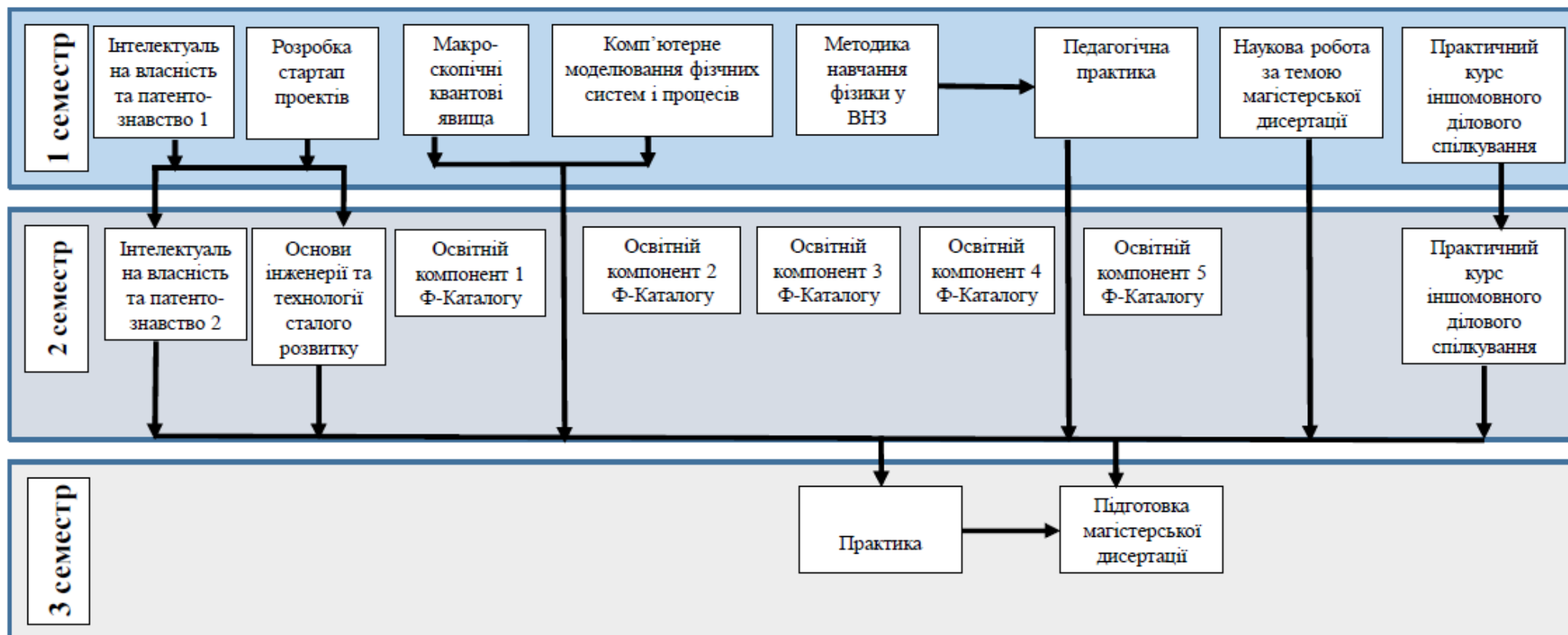
Кадрове забезпечення	Відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 в чинній редакції, залучення до викладання науковців та практиків.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 в чинній редакції, а також спеціалізоване фізичне лабораторне обладнання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 в чинній редакції.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна	Можливість укладення угод про академічну

мобільність	мобільність та про подвійне дипломування
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість укладення угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість викладання українською мовою у групах загальної підготовки або англійською мовою з забезпеченням вивчення української мови як іноземної

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Нормативні освітні компоненти			
1.1 Цикл загальної підготовки			
3О 1	Інтелектуальна власність та патентознавство	3	залік
3О 2	Основи інженерії та технології сталого розвитку	2	залік
3О 3	Практичний курс з іншомовного ділового спілкування	3	залік
3О 4	Розробка стартап проектів	3	залік
1.2 Цикл професійної підготовки			
ПО 1	Макроскопічні квантові явища	5	екзамен
ПО 2	Комп'ютерне моделювання фізичних систем і процесів	6	екзамен
ПО 3	Методика навчання фізики у закладах вищої освіти	6	екзамен
ПО 4	Педагогічна практика	6	залік
ПО 5	Наукова робота над темою магістерської дисертації	5	залік
ПО 6	Практика	14	залік
ПО 7	Підготовка магістерської дисертації	14	захист
2.2 Вибіркові освітні компоненти			
ПВ1	Освітній компонент 1 Ф-Каталогу	4	залік
ПВ2	Освітній компонент 2 Ф-Каталогу	5	екзамен
ПВ3	Освітній компонент 3 Ф-Каталогу	5	екзамен
ПВ4	Освітній компонент 4 Ф-Каталогу	5	екзамен
ПВ5	Освітній компонент 5 Ф-Каталогу	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		67	
Загальний обсяг вибірових компонентів:		23	
Обсяг освітніх компонентів, що забезпечують здобуття компетентностей, визначених СВО		67	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою спеціальності 104- фізика та астрономія проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: *магістр з фізики та астрономії* за освітньо-професійною програмою ”комп’ютерне моделювання фізичних процесів”.

Кваліфікаційна робота перевіряється на плагіат та після захисту розміщується в репозиторії НТБ Університету для вільного доступу.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗО 1	ЗО 2	ЗО 3	ЗО 4	ПО 1	ПО 2	ПО 3	ПО 4	ПО 5	ПО 6	ПО 7
ЗК 1	+		+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК 2	+			+	+		+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+		+	+		+		+	+	+
ЗК 4		+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК 5				+		+	+		+	+	+
ЗК 6		+		+		+		+	+	+	+
ФК 1				+		+	+			+	+
ФК 2				+		+			+	+	+
ФК 3			+	+			+		+	+	+
ФК 4			+	+			+		+	+	+
ФК 5				+	+		+	+	+	+	+
ФК 6	+			+							+
ФК 7							+	+		+	
ФК 8								+		+	

**6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ**

	ЗО 1	ЗО 2	ЗО 3	ЗО 4	ПО 1	ПО 2	ПО 3	ПО 4	ПО 5	ПО 6	ПО 7
ПРН 1						+		+	+	+	+
ПРН 2				+		+			+	+	+
ПРН 3		+		+						+	
ПРН 4				+		+			+	+	+
ПРН 5				+		+				+	+
ПРН 6				+		+		+	+	+	+
ПРН 7	+			+					+	+	+
ПРН 8			+	+	+		+		+	+	+
ПРН 9	+		+	+					+	+	+
ПРН 10				+		+				+	+
ПРН 11				+		+				+	+
ПРН 12				+	+	+				+	+
ПРН 13				+	+				+	+	+
ПРН 14				+		+	+	+	+	+	+